

Glasul Satelor

Gazeta Partidului Tărănesc

ABONAMENTUL: Pe un an 50 Lei; pe jum. an 26 Lei; pe trei luni 14 Lei; pe o lună 5 Lei. :- Pentru America 3 dolari pe un an. :-

APARE IN FIECARE DUMINECĂ, SUB ÎNGRIJIREA UNUI COMITET.

Editor și redactor responsabil: Dr. VICTOR HOTĂRAN. :- REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: :- Arad, Bulevardul Carol Numărul 37. :-

Partidul țărănesc și Parlamentul brătienist.

— Declarația parlamentarilor țărăniști. —

În baza hotărârii Congresului dela Iași — hotărâre pe care o publicăm în altă parte a gazetei — parlamentarii țărăniști au reîntrat în Parlament în ziua de Vineri, 1 Decembrie c. Cu acest prilej, atât la Camera deputaților cât și la Senat s'a celtit următoarea declarație:

„Guvernul d-lui I. C. Brătianu prin felul în care a înțeles să-și formeze majorități parlamentare în alegerile generale din Martie trecut, a învederat că voește să mențină (tină) România înfregită, sub acelaș regim de dictatură al claselor dominante (stăpânitoare) care au adus vechiul Regat la catastrofa socială din 1907, și la milăntele și jertfele nemeritate pe care țara le-a suferit în 1916.

„Partidul liberal nu s'a sfiit ca prin acapararea aparatului de stat și transformarea în multe de partid a armatei și magistraturei, să sugrume libertatea cetățenească, spre a alcătui o baftocură parlamentară menită să dea masca îndreptății unui regim despotice și arbitrar.

Parlamentarii Partidului țărănesc pe care corpul electoral a putut să îi impună împotriva tuturor nelegitimărilor, au protestat în contra acestei lovituri de stat date în plina epocă de redesteptare a conștiinței cetățenești și au refuzat să ia parte la lucrările unui Parlament isvorât din fraude și violență.

Prin declarația citită în ședințele din 28 Martie la Camera și Senat grupul parlamentar țărănesc a rezervat congresului general al partidului dreptul de a hotărâ în mod definitiv asupra mijloacelor de împiedecare a acestei îndrăznețe încercări de a robi poporul român intereselor unui partid.

Congresul țărănesc întrunit în Iași la 28 Noembrie și-a dat seama că suferințele maselor populare sunt ajunsse la margini și acestea sunt pe punctul de a-și căuta singure mântuirea prin reacționarea lor directă, mai cu seamă de regimul introdus în provinciile unite și în deosebi în Basarabia unde a fost creiată o stare de spirite care amenință din clipă în clipă viitorul nostru de stat și neam.

Conștient de răspunderea ce apasă asupra lui, ca reprezentant al acestor mase, Partidul țărănesc a crezut de datoria lui să dea un *ultima advertisment* (să facă băgători de seamă) azurpatorilor.

Congresul înțrind astfel hotărârile grupului parlamentar, a afirmat totuș datoria acestuia de a împiedeca *cu orice mijloace* impunerea prin abuz de forță a unei Constituțiuni care ar prelungi dominaținea anarhică și tiranică a claselor plutocratice.

În acest scop deputații și senatorii partidului țărănesc, au fost obligați să se

înfățișeze în ședințele Parlamentului spre a-i contesta din nou legalitatea și dreptul de a robi în numele națiunii și de a împune acesteia o Constituție.

Dacă guvernul va stărui totuș în voiața sa de a împune desbaterilor parlamentului proiectul său, atunci *Partidul țărănesc își va declina orice răspundere pentru urmările acestui act, iar parlamentarii săi se vor retrage definitiv din Parlament, depunându-și mandatele.*

Partidul țărănesc stăruie în credința sa neștrămutată ca numai o Adunare Națională liber aleasă cu mandat *expres și direct* din partea suveranității naționale de a elabora și vota Constituția României întregită, își poate lua sarcina de a zidi din temelie edificii politice al Regatului Român unit.

Intemeiați pe puterea noastră izvorâtă din dreptatea cauzei pe care o apărăm și din încrederea maselor populare, ne facem datoria de a chema guvernul și Parlamentul liberal la sentimentul răspunderii.”

Românii din America răspund calomniilor liberale.

Sub titlul „Drul Lupu, dl. Iorga, liberalii și Românii din America”, mareș gazeta „America”, organul fraților de peste mare răspunde prin următorul articol spurcatorilor invinuirii răspândite în gazetele reacționare de către Brătienii.

„Presă (gazetele) liberală strigă din nou contra Românilor din America. Suntem acuzați

Crâșma necurată.

— Povestire. —

(Sfârșit).

În vremea asta i-a trecut pe dinaintea ochilor copilăria sa, văzu multe lucruri pe cari le credea uitate; de asemenea i se arăta și părinții lui cari trăiseră în ulita Strâmba din târgul Bărladului, unde vindeau stambă (materie de humbac împărită) și ace cu gămbăle, își amintea lămurit toate sfaturile pe cari i le dăduse tatăl său, cum să se poarte în lume, cum să păcălească în negustorie pe „vulăh” (Român). Pe urmă mai văzu pentru cea din urmă dată calul lângă dânsul, mai privi încă odată în ochii lui de jăratec, apoi o moleșeală dulceagă îi cuprinsese tot corpul, se plecă într-o parte și adormi dus, acolo în mijlocul câmpului.

S'a întâmplat că în seara aceea n'ște păzeși (miei proprietari țărani) din sat au întârziat mai mult la târg, — s'au luat oameni cu băntura, cu petrecerile, că doar se găseau în căslegile Crâșmii; iar când s'au întors spre casă, așa pe la miezul nopții, zăriră ceva alb pe coasta dealului Brătienilor, pe unde trecea drumul. Au oprit ca-rele și s'au dus acolo. Găsiră pe Jidan înghetat, care nu putea îngâna un cuvânt. L'au asezat

într-o căruță învelindu-l bine și l'au dus în sat. Aici după ce l'au frecat cu cărpe udate în apă rece și-a venit Haim Hascal în șintiri.

Când a început să i se deslege limba, le-a povestit întâmplarea cu calul, goana lui pe câmpia înghetată. S'au dus unii să vadă ce este cu calul Jidanului, și l'au găsit legat în grajd, mâncând la iesle. Înțeleseră cu toți că n'a fost lucru curat la mijloc, își făcură cruce și se depărtară în tăcere.

După pătania aceea Jidanul a zăcut în pat vre-o două luni. S'a îndreptat el dar a rămas be-teag; tusia des, apoi vesnic îl supăra un jughiu într-o coastă, nu-i dădea voce să răsune.

Nu s'a mai coborât nimeni d'n pod, n'a mai văzut nimic noaptea, se părea că trăiește mai liniștit acuma, dar îi mergea negustoria din ce în ce mai prost, musterji (cumpărători) se rărise, mai ales dela întâmplarea cu calul.

Într-o bună dimineață oamenii au văzut miraj, că Haim Hascal își încercă buclucurile, lasă datoriile din sat neincasate, nu-s ia rămas bun dela nimeni și pleacă la târg (oras). Acolo nu știu cum i-o fi mers; da Jidanului aceleia nu cred să-i fi mers bine negustoria. Apoi oameni spuneau alte cele, decând plecase Jidanul din sat. Spuneau că Haim Hascal când a venit toamna de sunt sărbătorile curății sufletelor la neamul

îdovesc, a iesit și el pe malul gârlei, ca să-și spele păcatele, odată cu ai lui; iar după ce au sfârșit rugăciunile, când s'au tras Jidanii spre casa, au rămas n'ște păpuși, fără stăpân, pe malul apei. De atunci Haim Hascal a pierit fără urmă. Se șoptea că păpușii erau ai lui. Astfel vorbea lumea, dar întâmplarea a fost ținută ascunsă, ca așa era obiceiul la neamul său.

După plecarea lui Haim Hascal, casa a rămas pustie n'a mai îndrăznit nimeni să locuiască în-tr'nsa; stăpânul ei a lăsat-o în părăsire. Lucrul cu încetul a început a se ruina. Sedeau usile și ferestrele împrăstiate pe jos, nu îndrăneau nimeni să apuce o fărâma de lemn, că erau lemnele jurate deavolului. Numai noi copii, ne întovărășiam câte cinci, șase și rasbăteam înă-ntru căutând cuiburile bufnitelor, cari cântau noaptea pe crucea dela biserică. Dar când ajungeam sub streșina podului unde se aflau ascunse cuiburile și zăream puși de bufniță cu ochii lor mari de pșică sperioasă, ne trăgeam înapoi îngrozii, străpunsii de privirile ascuțite și demonice (diavolesti).

Aceasta era povestea vjetii lui Haim Hascal și a crâșmei necurate, de pe malul râpei adânci din marginea satului. Ea se deslusi în mintea mea în clipa aceea și fără să vreau făcui o legă-

din nou de „inconștiență criminală”, de „lipsă de patriotism”, etc. De ce? Fiind că am avut curajul să scriem ceea ce am știut cu mult înainte de sosirea d-ului Lupu în America — căci doar avem și noi rude (neamuri) acasă care ne informază despre ceace se petrece în țară. Am avut curajul să arătăm în culorile adevărate nefasta guvernare liberală și sistematică politica de aservire (subjugare) și pauperizare (sărăcire) a țărânului român. Am avut curajul să spunem că liberalii nu sunt România.

Nu prima dată vede presa liberală în greșala de a crede că a scrie contra liberalilor este ca și cum ai scrie contra țării. Din nou trebuie să constatăm că numai cu un zămis, de care dispun liberalii, se poate afirma că ei reprezintă voinea țării. Or, aceasta este și obrăznicie. A spune că în Bihor, de pildă, cei opt deputați numiți sunt reprezentanții poporului, este o abuzare. Folosindu-ne de o expresiune moderată. Tot aceasta aș putea spune și despre ceilalți deputați numiți, ajunși în Parlament prin călcarea în picioare a Constituției. Dar de deputații aleși prin fraude și violențe?

Doctorele Lupu nu ne-a spus nimic nou. Dănsul a confirmat (întărit) numai cele scrise de părinții, de frații, de rudele noastre de acasă, cari scrâșnesc din dinți până ce li se va umple paharul.

Presa liberală ne dă lecții de patriotism. Nu ne surprinde. Liberalii nu ne mai pot surprinde. Nu ne vor surprinde nici atunci dacă vor spune că d. Vaida este trădător de patrie și că Ardeleanii și Bănățenii n'au voit unirea.

Într'adevăr ne trebuie curaj să spunem că suntem patrioți buni atunci, când nu înțelegem sub patriotism aderarea la partidul liberal.

Ar prinde calificativele presei liberale, când n'ar fi fost aplicate la toți acei cari-și iubesc patria lor în mod conștient. Dar așa nu le eroe aimeni... nici chiar cei cari le scriu...

„Ziarele liberale scriu că dr. Lupu a vorbit aște în numele d-ului Iorga, adversarul (contrariu) său politic. Și îl face „exeroc” (înșelător). Încă nu calificativ arbitrar, tot atât de arbitrar ca cele ce ni le-a dat nouă Românilor de aici. Ori cine, care a cetit cărțile noastre de seamă despre vorbirile d-ului Lupu, a putut vedea clar (limpede) că dănsul nu s'a referit nică, în vorbirile sale, la activitatea politică a d-ului Iorga, și n'a vorbit în numele dănsului...

„Unde este deci „exeroceria” d-ului Lupu? Dănsul a avut mai mult tact decât presupunem liberalii...

„Să fim sinceri. Pe liberalii îi doare că Româ-

tură între cele povestite și trăsnitul neobișnuit al grinzilor care mă trezise. Camera în care eram culcat, așa de caldă de cu seară, se răcise simțitor dinspre ziua.

Dar acum se făcuse tăcere: nu se mai auzia nici un șgomot.

Mă căzneau să dorm din nou: somnul mă cuprîndea câte puțin, treptat, treptat, ca o pânză de moliciune și greutate se lasă pe creierul meu. Atunci ca prin vis auzii vorbă în camerele învecinate: se trezise tata și frații mei. Li auziam vorbind de vremea de afară, apoi de hrana vitelor și simții cum se îmbracă și ies pe usă. Afară se auzea deslușit lătratul câinilor, chiotele în noaptea aște slugilor și șgomot de vite. Prin fereastră zăream de asemenea o lumină ca o stea la o casă de pe coasta cealaltă a dealului. Trebuie să fi fost ceasurile cinci dinspre ziua, căci atunci e o mișcare deosebită în gospodăriile răzesilor, atunci e vremea-când se dă mâncare la vite.

Pe urmă am auzit așa câte ceva, câte un șgomot, câte o vorbă răzleată, câte un strigăt adânc în noapte, dar somnul mă birui și adormii pe nesimțite.

VIRGIL CARAIVAN.

ni din America au cunoștință exactă despre situația din țară: că ei nu confundă iubirea de țară cu aprobarea regimului liberal.

Dacă liberalii spun că auri acest regim este „o inconștiență criminală”, atunci Românii din America sunt mândri de erina lor.

„Reșița” mai e sau nu o pungășie?

În gazete a fost publicată înștiințarea de convocare a adunării generale a societății „Reșița” pentru ca să se facă o nouă iscălire de acții și să se înființeze un post de comisar al guvernului pe lângă societate, precum și să coopteze pe alți membri noi în consiliul de administrație.

Scandalul și larma care vreme de trei ani de zile l-au făcut Brătienii pe tema patriotică este îndeajuns de proaspăt în mintea tuturor. Toate campaniile lor și împotriva partidelor și împotriva directivelor politice și mai ales împotriva întreprinderilor economice, care le scăpau din mâini, n'avea altă melodie (cântare) decât struna națională cu alarma ce se dădea dela un capăt până la altul al țării că se ating și se blamează adevăratele interese naționale.

Astfel e cunoscută campania Brătienilor împotriva trădătorilor și dezertorilor de război, 3 ani de supărare, de învinuiri și de blesteme, pentru ca în cele din urmă liberalii să-și recruteze (înroleze) aproape întreg statul lor major (conducătorii) din Ardeal și Banat din toți spionii și agenții Budapestei sau în vechiul Regat să se simtă onorați prin aducerea dezertorului Maltezeanu (gimerele d-ului general Vaitoianu ministru de interne) în partid și parlament.

Dar unde văicăreala patriotică a Brătienilor a atins culmea strălucirei a fost în materie de societăți.

Aproape întreaga platformă de opoziție a liberalilor sub guvernul Averescu a alcătuit-o mai ales două întreprinderi, „Reșița” și „Tisita”. Dacă ar fi să se adune la un loc toate atacurile și tot veniul pe care vreme de 2 ani de zile l-a vărsat prin scrisul său gazeta liberală „Viitorul” împotriva întreprinderii s'ar alcătui o întreagă bibliotecă.

Dar ca prin farmec, îndată după venirea liberalilor la guvern, și „Reșița” și „Tisita” din „cetăți dușmane împotriva intereselor naționale”, ce erau, s'au prefăcut una după alta în cele mai patriotice întreprinderi (liberale).

Botezul „Reșiței” în Iordanul național s'a făcut printr'o publicare de subscriere de acții în pret de 85 milioane, din care s'a pus la dispoziția Brătienilor un lot de acțiuni în pret de 42 milioane.

Dacă „Reșița” s'ar fi împotrivit să se supună acestui botez — sau mai bine acestei săngerări, de sigur d. Vintilă Brătianu ar fi venit cu un proiect de lege reclamat de „grave și superioare interese naționale” prin care „Reșița” ar fi fost făcută praf. Dar astăzi, când „Reșița” de voie de nevoie a făcut de 42 milioane „praf” în cuibarul dela „Banca Românească” orice considerațiune de ordin național a dispărut.

Iată prin urmare chestiunea națională și atitudinea națională și agitațiunile pe tema patriotică în funcție de cel mai desgustător și mai lipsit de scrupule șantagi și speculă bănească pentru reșita cărui a se angajează tinuta politică a unui întreg partid și se abuzează de vaza unui întreg guvern.

De câte ori vor deschide gura liberalii îi vom plesni cu „Reșița” și cu „Tisita” cu Maltezeanu și cu Dragos, până când le vor pieri toate fumurile patriotice cu cari înțeleg să speculeze credulitatea naivilor și să înșele opinia publică.

Ochire'n politica lunei.

La 9 și 10 Decembrie c. se întâlnesc la Londra (capitala Angliei) prim-ministrul și Angliei, Franței, Italiei și Belgiei pentru a pregăti Conferința dela Bruxelles (capitala Belgiei) care se va ocupa de datoriile interaliate și de reparațiuni.

Senatul și guvernul italian au protestat contra impunerii ministrilor greci: opinia publică italiană crede că s'a săvârșit o nejdere politică și nu s'a cinstit formele constituționale.

Sofii tuturor partidelor politice engleze cer guvernului să pună repede capăt crizei celor fără de lucru, al căror număr trece de 1 milion și jumătate. Ministrul președinte a spus că întâiu trebuie întocmită pacea: așa industriile își vor relua vechiul lor progres și criza celor fără de lucru va fi înlăturată.

Mareșalul Piłsudski a abzis de președinte al republicii polone.

La Londra (Anglia) se fac formalitățile pentru proclamarea noului stat liber irlandez. Războiul civil încă n'a luat sfârșit și continuă cu aceeași furie nimicitoare.

Deoarece Germania nu și-a plătit încă partea despăgubirii către Franța, guvernul francez a dat ordin trupelor ca la 1 Ianuarie să ocupe o parte din ținutul Ruhr.

D. Ducea, ministru de externe al României a expus la sfatul dela Lausanne punctul de vedere românesc care constă în demilitarizarea Strâmtoarelor (Dardanelelor) și în libertatea lor completă. În această privință bleoul ruso-turc face mari piedeci.

Cum piere nația!

În „Gazeta Maramureșului” găsim un articol plin de durere, cu privire la starea sateanului maramureșan din care spunem următoarele:

„De fapt țărânul de pretutindeni bea și cel din Moldova și cel din Muntenia și cel din Basarabia, dar bănturile de acolo nu se pot asemăna ca țarie, ca putere de nimicire a corpului, cu cele din Maramureș — unde palinca este adevărată otravă. Și cei mai triști este că bărbați beau la un loc cu femeile și copiii chiar. Și beția care este mama tuturor relelor chiamă și pe celelalte pentru a-și întregi munca noagră. Și via pe rând fumatul, furtul, cearta, injuratul, lipsa de hrană și după aceea pelagra, apoi necurătenia cu un întreg cortegiu de boale ca de ex. răia, apoi, prin întărirea prin alcool a simțurilor născute, către toate urgiile și boalele care ducând spre sifilis, dau la sfârșit nebunia, după ce s'a zămisit bineinteleș o serie de degenerații care sunt o pagubă pentru Stat și nație.

Și toate acestea încep foarte de timpuriu. Am văzut copii de patru ani fumând ca un om mare. Am văzut uneori oameni de 30—35 de ani cu înfățișarea mai îmbătrânită ca cei de 50—60 de ani. Sunt profesor la școală unde de trei ani muncim și tot nu putem stărpi fumatul și bolile necurăteniei.”

Și când ne gândim că tot cum așa stau lucrurile și prin unele state de pe aici, ne întrebăm: n'ar fi timpul ca cei în drept să intervină aplicând măsuri asupra bănturilor și pedepse bețiilor?

CETIȚI ȘI RĂSPANDIȚI

„Glasul Satelor”

Pentru izbânda drepturilor țărânilor!

— Vorbirea d-lui I. Mihalache. —

(Urmare).

D. Ion Mihalache, fiind chemat să vorbească, primit cu însufletite și îndelung repetate ovatii din partea congresistilor (dela Iași).

Vorbind în numele organizației din Vechiul Regat, spune că aproape de statuia (chipul tăiat în piatră) a marelui Cuza, Partidul țărănesc une la cale și declară că e gata să facă toate eforturile pentru izbânda drepturilor țărânilor.

Vorbind despre marele barbat care a fost Dorrescu-Argeș spune că încă dinainte de războiu, acest mucenic al cauzei țărânilor, a adunat în arași în casa țaranului Dinu, și a pus cele dintâi bazele la fundamentul Partidului țărănesc.

Dar lipsa votului obstesc a făcut cu neputință vederea puterilor dela sate, căci regimurile supritoare înabuzau sistemul de frumoase înepuțuri politice ale țaranilor. A venit însă războiul, care a adus o nouă îndrumare în viața dinaintea a popoarelor și cu sila vechile partide au at dreptul de vot obstesc.

Astfel a fost cu puțință încheierea Partidului țărănesc. (Mari ovatii pentru drul Lupu).

Datoria tuturor este să cinstim datinele, pentru fiecare ținut. Așa puterile noastre vor merge în chip conglăsit către aceeași țintă, unirea în valoare a drepturilor muncii, dărânarca regimului de până acum și întărirea organizației țărănilor.

Partidul țărănesc voeste ca toate paturile sociale care produc prin munca lor mijloacele de trai în această țară, să refacă atât regimul moral cât și acel material.

Felul cum se gospodărește azi țara, dovedeste că Statul nostru e împins la prăpastie. O singură masă e scutită — clasa trântorilor. Este cu neputință ca straturile sociale producătoare, care sunt năbusite să nu exploadeze, ceea ce noi nu do-

rim — și tocmai pentru a întâmpina catastrofa, ne organizăm venind mereu în mijlocul claselor asuprite.

Multumeste învățătorilor cari s'au înrolat ca simpli soldați în rândurile Partidului țărănesc, și crede că în special întrânsii stă nădejdea biruinței maselor apăsate de regimurile barbare.

Trecând la alte ordine de idei, critică aspru politica Partidul liberal, și talmăcește de ce acest partid da atacul îndreptat contra noilor curente politice din vechiul Regat. Arată că Partidul țărănesc ținând reîntronarea adevăratei vizi parlamentare, este totuși un partid monarhic. Acest partid voind să păstreze creditul nestirbit al Dinastiei (Casei Domnitoare) socoate că aceasta nu trebuie să se amestece în luptele sociale și trebuie să se îndrepte numai după jocul liber și moral al puterilor politice.

Trece la talmăcirea postului Congresului, și spune că cercul de studii al Partidului țărănesc a desbătut programul țărănist și a hotărât ca acest program să cuprindă întrînsul puțința deslegării pe cât legiuite a drepturilor populației acestei țări.

Astfel, stabilindu-și principiile (învățăturile) Partidul țărănesc crede că e gata să vină chiar singur la putere, căci are elementele cu care va putea să cârmuiască și are și un program serios de cârmuire.

Cere însă alegerea liberă, și e gata să lucreze împreună cu partidele cari ar reuși să pătrundă în Parlament pe calea unor astfel de alegeri.

Indicând cu credință, că Partidul țărănesc va putea să-și impună țării dorințele lui.

(D. I. Mihalache este viu și prelung ovationat de congresiști.)

(Va urma)

Ș T I R I.

CALENDARUL SĂPTĂMĂNEI.

Decembrie 31 zile.

Ziua	Calendar		Numele sfinților și serbătorilor	Insemnări
	n.	v.		
Luni	11	28	M. Stefan c. n.	Mersul vremii: răcoros, frumos.
Marti	12	29	M. Param	
Merc.	13	30	Ap. Andrei	Soarele: răsare la 8 ore 37 min. apune la 5 și 07 min.
Joi	14	1 Dec.	P. Naum	
Vin.	15	2	C. Avacum	Lună: 17 Dec. (30 Nov.) pătărul din urmă.
Sâmb.	16	3	C. Sofronie	
Dum.	17	4	M. Varvara	

Dum. Ev. d. Luca, gl. 3, voscr. 6.

† Dr. VASILE LUCACIU. Din Satu-mare ni se telegrafiază că înmormântarea luptătorului de odinioară dr. Vasile Lucaciu s'a făcut Sâmbătă, în prezența unui public foarte mare. Au luat parte dnii ministri Ionel Brătianu și Tr. Moșoiu, dnii O. Goga, Trancu-Iași, dr. St. C. Pop, episcopii Tr. Frontu și Iul. Hossu, vice președintele Camerei deputaților d. Mrejeriu, ș. a.

Au vorbit dnii Brătianu, Goga, Trancu-Iași, episcopul Hossu, ș. a arătând vrednicile răposatului care a fost decorat cu „Coroana României. O companie de onoare a dat onorurile.

La orele 12 întreg cortegiul a plecat cu trenul special la Sisești, unde cel ce a fost părintele dr. Vasile Lucaciu a fost înmormântat.

Cu deosebire au fost impunătoare numeroasele delegațiuni de țărâni din toate părțile, cari au grăbit să-și ia rămas bun dela acela care viața întreagă a luptat și a suferit pentru neam.

Gazeta „Indreptarea” din București a deschis o listă de subscripție publică pentru ridicarea unui monument „leului dela Sisești”.

Odihnească în pace!

— M. S. regele a plecat la Sinaia. Se poate ca M. S. să plece pentru 3—4 zile la Belgrad. Aceasta tot în legătură cu turburările dela Atena (Grecia).

— Ambasadorul Germaniei la Londra desminte știrile asupra unei înțelegeri militare secrete între Germania și Rusia, publicată de gazeta „Daily Mail”. Această gazetă declară din nou că are știrea din izvor vrednic de încredere. Gazeta publică amănunte senzaționale despre această înțelegere făcută cu scopul de a deslăntui nou războiu de răzbunare.

— D. deputat I. Pelivan, basarabean, publică în gazeta „Adevărul” o scrisoare-răspuns ministrului basarabean d. Inuleț, arătând cu probe și dovezi purtarea neromânească a acestuia. O telegramă publicată de d. Pelivan învederează că d. Inuleț a fost împotriva uniunii Basarabiei cu Patria-mamă. Aceste destăinuiri fac senzație mare.

— Hoții, până acum nedescoperiți, au încercat să spargă cassa cu bani la direcțiunea căilor ferate din Timișoara, dar au fost silți să se depărteze fără a lăsa nici o pagubă în urma lor.

În urma unei cercetări d. căpitan Sârbu dela Comenduirea pieței a descoperit la multe persoane mobile și obiecte militare, etc. proprietatea armatei. Vinovații vor fi dati judecării.

— Grănicerii au surprins pe Nistru o barcă cu 12 indivizi, trecând din comuna Unguri în Ucraina. Indivizii nevoind să stea, grănicerii au deschis foc asupra celor din barcă. Câțiva contrabandisti au fost impușcați și alții răniți.

x Josif Jäger, eroitorie model pentru doamne, str. Brătianu nr. 2. (Weitzer J.) Palatul Minoritilor, Arad.

Mari turburări în Balcani

Miscări serioase în Bulgaria. — Revoluție în Tracia — Revoluție în Grecia?

Din vestile ce vin în aceste zile, împrejurările din Balcani par a lua forma cea mai îngrijitoare.

În Bulgaria, Luni dimineața organizațiile secrete ale blocului burghez au ocupat prin surprindere orașul Kustendil, ca 100 kilometri depărate de capitala țării, întrerupând legăturile telegrafice și telefonice cu capitala. Guvernul a luat măsurile energice, îngrămădind trupe puternice, pentru a reocupa Kustendil și a asigura capitala împotriva oricărui atac.

În Tracia apuseană revoluția a luat forma unui războiu civil. Trupele grecești se retrag în mare esordine, pustind și jefuind.

În același timp, în Grecia, s'au produs miscări contra-revoluționare. Dictatura militară, prin chipul cum înțelege să cârmuiască țara, a stârnit, rește, nemulțumiri în straturile poporului. Sângeroasele sentințe ale tribunalului revoluționar — impuscarea celor 5 miniștri și a conducătorului armatei din Asia-mică — au produs o mare amărăciune în popor. Tradus în fața aceluiași tribunal revoluționar prințul Andrei n'a fost osândit la moarte, după cum se credea, deoarece miscarea contra-revoluționară amenință să izbucnească cu toată puterea.

Nu se știe ce întorsătură vor lua lucrurile, dar cercurile diplomatice sunt convinse că în puține zile în Grecia se va proclama republica. Din ce în ce izbucniri sângeroase între diferite grupări politice. Sunt mulți morți și răniți.

M. S. Regina noastră a plecat la Belgrad, unde așteaptă să vadă ce curs vor lua mișcările revoluționare din Grecia. La București s'au luat măsurile ca eventual M. Sa regina Elisabeta să se întoarcă la București.

Adunarea Generală a Cooperativilor „Nădlacul.”

În ziua de 26 Noembrie 1922 s'a ținut prima adunare generală ordinară a Coop. „Nădlacul”, prezdată de dl. preot Niculae Mărgineanu membru fondator și un cooperator distins. După constituirea biroului, s'a procedat la apelul membrilor prezenți.

Numărul membrilor fiind corespunzător după cerința statutului dl. Preot Niçolae Mărgineanu declară legală sedința adunării.

Apoi prin cuvinte destul de frumoase și înalțătoare a arătat greutățile începutului cooperatiei: indemnând și pe ceilalți locuitori a se asocia pentru a forma un zid puternic de rezistență tuturor pedecilor economice, căci numai așa va putea fi înghenunchiat toți dusmanii cari privesc cu ochi progresarea cooperatiei.

Se trece la ordinea de zi care se aprobă.

Delegatul Casei Centrale dl. I. Butuligă controlor și subdir. la Școala de contabilitate Arad, face un mic istoric al cooperatiei, arătând pedicile și greutățile începutului în mișcarea cooperatiei, rolul important ce are acest regim economic față de regimul capitalist și socialist.

Mai arată importanța împărțirii primei de consum dând lămuriri pe înțelesul tuturor.

Toată adunarea a primit cu însufletire și cuvintele luptătorului pentru desrobirea economică a populației nevoiașe. D. Uros Păteanu fost deputat salută pe dl. I. Butuligă cu dragostea ce a avut pentru venirea în mijlocul poporenilor din Nădlac, și aduce mulțumiri membrilor pentru încrederea ce a avut în persoana sa alegându-l ca censor.

Sedința se încheie prin cuvintele pretului N. Mărgineanu.

UN COOPERATOR.

